

Εξώφυλλο

ISSN: 2944-9391

Η ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ■ ΚΥΡΙΑΚΗ 22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 2023 ■ ΤΕΥΧΟΣ #271

ΕΛΟΣΑΡΣΦΡ009:

Ο «ΔΥΝΗΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ»

ΠΛΗΜΜΥΡΑΣ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

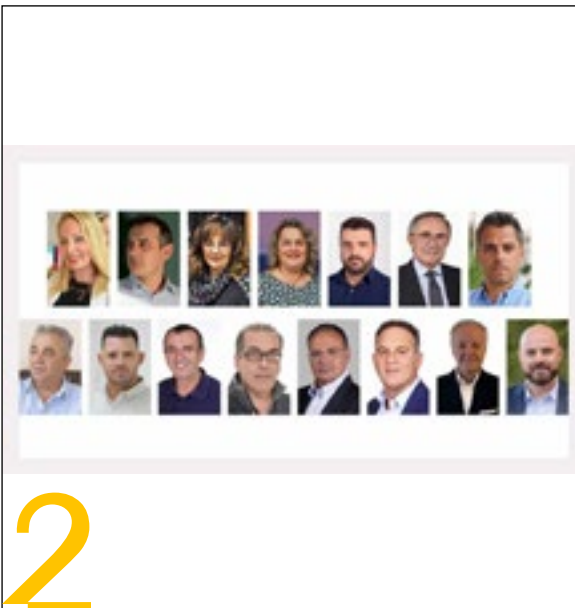
Η ΒΔΟΜΑΔΑ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΕ, ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Οι πιο διαβασμένες ειδήσεις στον Τύπο Ιωαννίνων,
τη βδομάδα που πέρασε

1 Το νέο Δημοτικό Συμβούλιο Ιωαννίνων

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΚΛΟΓΗ του Θωμά Μπέγκα ως δημάρχου, το νέο Δημοτικό Συμβούλιο Ιωαννίνων είναι το εξής, με την επιφύλαξη της επικύρωσης από το Πρωτοδικείο και της επιλογής έδρας από τους επικεφαλής.
<https://typos-i.gr/article/neo-dhmotiko-symboylio-iwanninwn>

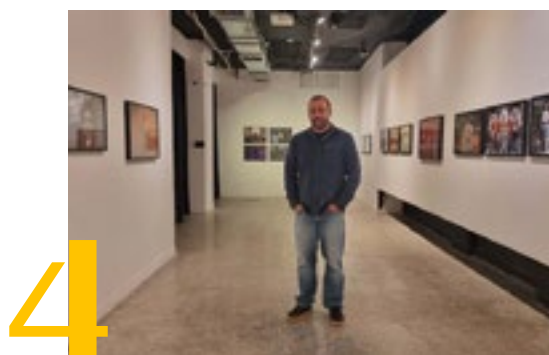
2 15 τα νέα πρόσωπα στο Δημοτικό Συμβούλιο Ιωαννίνων

ΤΟ ΝΕΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ Συμβούλιο Ιωαννίνων θα αποτελείται από 39 δημοτικούς συμβούλους. Από τους 39, οι 15 εκλέγονται για πρώτη φορά στο Δημοτικό Συμβούλιο.
<https://typos-i.gr/article/oi-15--dhmotikoi-symboyloi-iwanninwn>

3 «Γραμμή» και πιέσεις από τη ΝΔ στον Δήμο Ιωαννιτών

Μπορεί η ΝΔ επίσημα να «αγνοεί» τις δημοτικές εκλογές πλην συγκεκριμένων πόλεων (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), ωστόσο η γραμμή υπάρχει και στα Γιάννενα και κορυφαία στελέχη της ασκούν πιέσεις τα δύο τελευταία 24ωρα υπέρ της παράταξης «Γιάννενα Νέα Εποχή».
<https://typos-i.gr/article/grammh-kai-pieseis-apo-th-nd-ston-dhmo-iwannitwn-iwanninwn-h-stayrodosia-eklegmenwn-kai-mh>

4 Από τα Γιάννενα στην οδό Αχαρνών, με ένα «Πικάπ»

<https://typos-i.gr/article/apo-ta-giannena-sthn-odo-axarnwn-me-ena-pikap>

Αν σας **αρέσει** ο Τύπος Ιωαννίνων, μπορείτε να τον **στηρίξετε**

Ο Τύπος Ιωαννίνων typos-i.gr μπαίνει στα 7 χρόνια ζωής. Το καλοκαίρι του 2023 θα τα κλείσουμε.

Μέχρι σήμερα, οι εργαζόμενοι-ες του Τύπου έχουμε καταφέρει πράγματα που συνήθως χρειάζονται πολύ περισσότερο χρόνο για να γίνουν:

Εδώ μπορείτε να διαβάσετε τις ειδήσεις, γνωρίζοντας ότι θα βρείτε αναλυτικά, έγκυρα στοιχεία, χωρίς «φτηνά κόλπα», με σεβασμό στο αναγνωστικό κοινό, αλλά και σε όσους-ες είναι αποδέκτες της κριτικής.

Οι καιροί είναι δύσκολοι για όλους και όλες. Είναι και για εμάς.

Οι καιροί δεν είναι εύκολοι για ένα ανεξάρτητο μέσο ενημέρωσης, αυτοδιαχειριζόμενο, με κανονικές θέσεις εργασίας, από το οποίο ζούνε -ως μοναδική δουλειά- οι εργαζόμενοι-ες του.

Τι σας αφορούν αυτά; Μπορεί και τίποτα.

Αν όμως νιώθετε ότι σας αφορούν, υπάρχει η δυνατότητα να στηρίξετε τον Τύπο Ιωαννίνων.

Μπορείτε να διαλέξετε κάποια από τις συνδρομές που παρέχονται μέσω της πλατφόρμας Patreon.

Οι συνδρομητές-τριες, μέσω της πλατφόρμας, **έχουν**

πρόσβαση σε υλικό που δεν κυκλοφορεί στο site ή μπορούν να διαβάσουν πρώτα, πχ το Εξώφυλλο, εκεί, πριν αυτό κυκλοφορήσει.

Επίσης, **συμμετέχουν αυτόματα σε κληρώσεις για εισιτήρια θεαμάτων** στην πόλη των Ιωαννίνων.

Κάθε **καινούργια συνδρομή, συνοδεύεται από ένα αντίτυπο του βιβλίου** «Οι αποστάτες, τα ρέντζελα και οι δήμαρχοι».

Αν το αποφασίσετε, η διαδικασία είναι απλή: Ακολουθείτε τον σύνδεσμο: https://www.patreon.com/TyposI?fan_landing=true

- Φτιάχνετε έναν λογαριασμό (με τον κλασικό τρόπο, mail-κωδικός)
- Διαλέγετε τη συνδρομή
- Πληρώνετε με κάρτα ή paypal

Κατόπιν, μπορείτε να παρακολουθείτε τη συνδρομή σας (και το αποκλειστικό υλικό, τις προσφορές κ.λπ.), είτε από το λογαριασμό σας στο patreon, είτε από την εφαρμογή του patreon, για κινητά.

Εκτός του patreon, ένας ακόμα τρόπος ενίσχυσης είναι το paypal

Εδώ, μπορείτε να καταθέσετε κάποιο ποσό: [paypal.me/sxhna](https://www.paypal.com/txhna)

Ακόμα όμως και δεν κάνετε τίποτα από όλα αυτά, και πάλι ευχαριστούμε για όλα.

Οι «25+1
ρετρό
ιστορίες»

ΚΑΙ
«Οι 'αποστάτες'
τα ρέντζελα
και οι δήμαρχοι»

Οι δύο
εκδόσεις
του Τύπου
Ιωαννίνων
και της
ΣΧΗΜΑ ΚΟΙΝΣΕΠ
στα βιβλιοπωλεία
των Ιωαννίνων

Από Μπαρκμάδι, Καστρίτσα

[ΤΗΣ **ΒΑΡΒΑΡΑΣ ΑΓΓΕΛΗ**]

Η Καστρίτσα είναι ένα χωριό που απέχει 10 χλμ από την πόλη των Ιωαννίνων. Βρίσκεται στη νοτιοανατολική πλευρά της λίμνης Παμβώτιδας.

Η παλιά ονομασία της Καστρίτσας ήταν Μπαρκμάδι. Μια ονομασία που διατήρησε μέχρι το 1927. Και που ήταν αλβανικής προέλευσης. Μπαρκμάδι ίσον «μεγάλη κοιλιά», και, όπως εκτιμάται, η ονομασία βασίζεται (μεταφορικά) στην εδαφολογική διαμόρφωση του τόπου. Ο λόγιος του 19ου αιώνα Ιωάννης Λαμπρίδης ανέφερε: «οι περί την μικράν κοιλάδα Μπρακμάδη διαβιούντες ου μόνον προώρως αποθνήσκουσι μάλιστα αι γυναίκες υπό του καύσωνος και των κωνώπων κατατρυχόμενοι αλλά και πάντως νωθροί και κεκμηκότες εισίν».

Η νέα ονομασία της Καστρίτσας δεν αποτελεί κάποιο υποκοριστικό. Ο γλωσσολόγος Κώστας Οικονόμου σημειώνει ότι πρόκειται για επιθετικό σχηματισμό που προέρχεται από προσωνυμία της Παναγίας (Καστρίτσα→Καστρίτσα).

Στην τοπογραφία της Καστρίτσας, ο λόφος

της έχει πολύ σημαντικό ρόλο. Καταρχάς, στην περιοχή της Καστρίτσας, υπάρχει καταγραφή της ανθρώπινης παρουσίας από τη νεότερη παλαιολιθική εποχή αλλά και τη νεολιθική. Η ανασκαφή στο παλαιολιθικό σπήλαιο, στη βορειοδυτική πλευρά του λόφου, έγινε τη δεκαετία του '60 από τον Eric Higgs, επικεφαλής ερευνητικής ομάδας του Πανεπιστημίου του Κέιμπριτζ σε συνεργασία με τον αρχαιολόγο Σωτήρη Δάκαρη. Η Καστρίτσα αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές παλαιολιθικές θέσεις στην Ήπειρο.

Και πάνω στον λόφο, η ακρόπολη της Καστρίτσας. Η οχύρωση του οικισμού αυτή τοποθετείται στα μέσα του 3ου αι. π.Χ. Ο οικισμός καταστράφηκε από τους Ρωμαίους το 167/168 π.Χ. Ωστόσο, η ακρόπολη δεν εγκαταλείφθηκε. Η κατοίκηση συνεχίστηκε μέχρι τον 6ο αι. μ.Χ.

Μέχρι σήμερα, δεν έχει τεκμηριωθεί ανασκαφικά ποια ήταν η πόλη αυτή, στην κορυφή του λόφου. Ο Δάκαρης είχε υποστηρίξει ότι πρόκειται για την πόλη Τέκμων, ενώ ο Χάμοντ είχε προτείνει την ταύτισή της με τις Ευρυμενές.

Όπως και να' χει, επρόκειτο για έναν σημαντικό οχυρωμένο οικισμό που βρίσκεται σε οπτική επαφή με την ακρόπολη του Μεγά-

λου Γαρδικίου στο βορειοδυτικό τμήμα του λεκανοπεδίου Ιωαννίνων.

Τον 11ο με 12ο αιώνα, εντός των αρχαίων τειχών, ανεγέρθηκε η Ιερά Μονή του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου.

Κατά τους βαλκανικούς πολέμους, ο λόφος αποτέλεσε τμήμα της γραμμής άμυνας της πόλης των Ιωαννίνων. Μέσα στην ακρόπολη, διατηρούνται κατάλοιπα οχυρωματικών έργων της περιόδου αυτής. Η αμυντική γραμμή οργανώθηκε γύρω στο 1909 με 1912. Η οχύρωση στην Καστρίτσα περιελάμβανε πυροβολεία, αλλά και στέρνες, αποθήκες πυρομαχικών, κτίρια στρατωνισμού.

Η ακρόπολη της Καστρίτσας, μετά από επεμβάσεις που έγιναν από τις αρχαιολογικές υπηρεσίες, αποτελεί σήμερα έναν επισκέψιμο αρχαιολογικό χώρο.

ΠΗΓΕΣ:

Κώστας Ευ. Οικονόμου, «Τα οικωνύμια του νομού Ιωαννίνων-Γλωσσολογική Εξέταση», Ιωάννινα, 2002

Καστρίτσα Ιωαννίνων-Συνοπτικός οδηγός του αρχαιολογικού χώρου, Π. Γιούνη-Χ. Καππά-Υπ. Φάκλαρη, Ιωάννινα, 2015

Εκτιμώντας τον κίνδυνο πλημμύρας με ένα διαδικτυακό εργαλείο

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Οι καταστροφικές πλημμύρες επανήλθαν στην επικαιρότητα πολύ σύντομα φέτος στη Θεσσαλία, συμπληρώνοντας μια διαδοχή γεγονότων, των οποίων η συχνότητα είναι πλέον πολύ ανησυχητική.

Η πρόληψη είναι σε πολύ χαμηλό επίπεδο και συνήθως, περιορίζεται ή σε «εθιμοτυπικά» πλην χρήσιμα μέτρα όπως οι καθαρισμοί σε χαντάκια και αύλακες ή σε έργα που γίνονται κατόπιν εορτής, αλλά αποδεικνύονται ελλιπή στην επόμενη μεγάλη νεροποντή.

Πριν από μερικές μέρες, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε ένα εργαλείο που θα μπορούσε να συμβάλει στην εκτίμηση κινδύνου, αλλά και στην πρόληψη των καταστροφών.

Το Flood Risk αναπτύχθηκε στο πλαίσιο της οδηγίας της ΕΕ για την εκτίμηση και τη διαχείριση των κινδύνων πλημμύρας, με μηχανισμούς διαχείρισης κινδύνου.

Περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, έναν χάρτη απεικόνισης.

Εκεί, αποτυπώνονται πάνω από 14.000 περιοχές σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση, που σύμφωνα με τα δεδομένα, διατρέχουν υψηλό κίνδυνο πλημμύρας.

Και ναι, είναι και τα Γιάννενα μέσα σε αυτές τις περιοχές.

Για την ακρίβεια, ένα πολύ μεγάλο κομμάτι του λεκανοπεδίου που ορίζεται από την Παμβώτιδα, τη λίμνη Λαψίστας (σημερινό κάμπο) και φτάνει από τους Μουζακαίους και το Χαροκόπι, διατρέχει τον κάμπο του Σταυρακίου και περνάει από το Ροδοτόπι, μέχρι τα πρώτα ορεινά σημεία του βορειοδυτικού τμήματος του λεκανοπεδίου, είναι υπό τον κίνδυνο πλημμύρας.

Αρκετές από αυτές τις περιοχές έχουν παρουσιάσει διάφορα ζητήματα, όπως καθιζήσεις, πλημμύρες (όπως εκείνη που έκλεισε την Εγνατία πριν από μια δεκαετία) κ.α.

Δεν είναι η μόνη περιοχή που εντοπίζεται: ο κάμπος στην Πρωτόπαππα, οι παρακαλάμιες περιοχές μέχρι τον Καταρράκτη, καθώς και άλλες περιοχές στην Ήπειρο: η περιοχή της Κεστρίνης στην Ηγουμενίτσα, μέχρι τη Σαγιάδα, η έκταση από την Παραμυθιά μέχρι το Καναλάκι, καθώς και μια πολύ μεγάλη έκταση από την Άρτα μέχρι τη Φιλιπιάδα και από τον Λούρο μέχρι και την Πρέβεζα, έκταση ενιαία, όπως έχει καταγραφεί.

Ο χάρτης είναι πολύ ενδιαφέρων και ακόμα πιο ενδιαφέρουσες είναι οι πηγές του. Παρέχει άμεση, διαδραστική δυνατότητα και οδηγεί στις εκθέσεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Το 2019 λοιπόν, η Ειδική Γραμματεία Υδάτων είχε εκπονήσει την πρώτη αναθεώρηση της προκαταρκτικής αξιολόγησης κινδύνων πλημμύρας, σε εφαρμογή της ευρωπαϊκής νομοθεσίας και με ευρωπαϊκή (συγ)χρηματοδότηση.

Εκεί, καταγράφονται οι εξής ζώνες δυνητικά υψηλού κινδύνου. Ο κωδικός **EL05APSFRO09** αντιστοιχεί στα Γιάννενα:

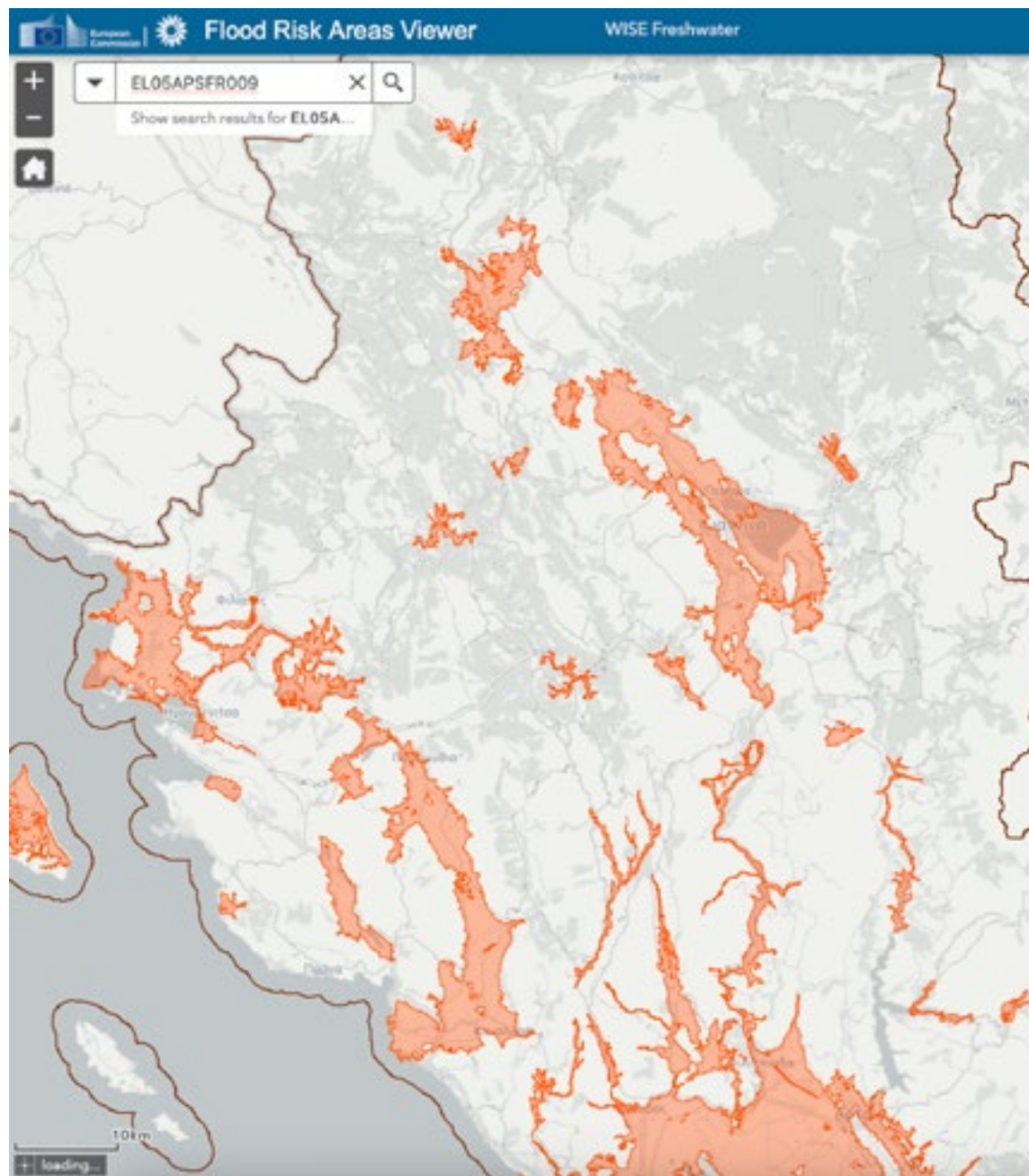
Χαμηλές ζώνες ποταμών Λούρου-Αράχθου. Πεδιάδες Άρτας Πεδιάδα Πρέβεζας

Χαμηλές περιοχές λεκάνης π. Αχέροντα, κλειστής λεκάνης Μαργαριτίου και ρεμάτων δυτικά της περιοχής.

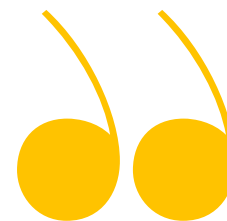
Μέσος ρούς Καλαμά από το ύψος της Βροσίνας έως το Καστρί Κάτω ρούς - Δέλτα Καλαμά και παράκτια ζώνη Ηγουμενίτσας

Χαμηλή ζώνη κλειστής λεκάνης Ιωαννίνων

Χαμηλές Ζώνες άνω ρου του Καλαμά και παραποτάμων.

Ένα πολύ μεγάλο κομμάτι του λεκανοπεδίου που ορίζεται από την Παμβώτιδα, τη λίμνη Λαψίστας (σημερινό κάμπο) και φτάνει από τους Μουζακαίους και το Χαροκόπι, διατρέχει τον κάμπο του Σταυρακίου και περνάει από το Ροδοτόπι, μέχρι τα πρώτα ορεινά σημεία του βορειοδυτικού τμήματος του λεκανοπεδίου, είναι υπό τον κίνδυνο πλημμύρας.

ΘΕΑΤΡΟ

23 ΚΑΙ 30 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Black Birthday»

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ Σκηνή Ηπείρου «Σύνθεση» ανεβάζει για δύο παραστάσεις, στις 23 και 30 Οκτωβρίου, στις 21:15, στο Καμπέρειο Θέατρο το έργο «Black Birthday» σε σκηνοθεσία Δημήτρη Κατσάνου. Παίζουν ο Γιάννης Χουλιάρας και ο Δημήτρης Κατσάνος. Εισιτήριο: 9 ευρώ και το μειωμένο 7 ευρώ. Κρατήσεις θέσεων: 6947691698

24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Πάλι Καλά»

Η ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ Σκηνή Ηπείρου «Σύνθεση» ανεβάζει το έργο του Βασίλη Κατσικονούρη «Πάλι Καλά» σε σκηνοθεσία του Δημήτρη Κατσάνου στις 24 Οκτωβρίου, στις 21:15, στο Καμπέρειο Θέατρο. Παίζουν η Έλλη Κατσάνου και ο Κώστας Βενέτης. Εισιτήριο: 9 ευρώ και το μειωμένο 7 ευρώ. Κρατήσεις θέσεων: 6947691698

Εκθέσεις της
Photometria

ΤΟ PHOTOMETRIA

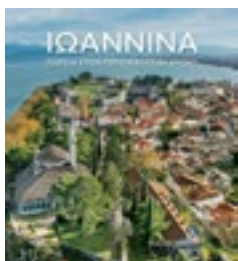
International Photography Festival απλώνεται σε διάφορα εκθεσιακά σημεία των Ιωαννίνων. Για περισσότερες πληροφορίες: www.photometria.gr.

24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

Μια εκδήλωση με τη
ζωγράφο Τέτα Μακρή

ΜΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ με την ομότιμη καθηγήτρια Ζωγραφικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Τέτα Μακρή διοργανώνει το Τμήμα Εικαστικών Τεχνών και Επιστημών της Τέχνης της Σχολής Καλών Τεχνών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων την Τρίτη 24 Οκτωβρίου, στις 20:30, στο κτίριο της πρώην Παπαζόγλειου Σχολής. Πρόκειται για την παρουσίαση του έργου της «Κλεψύδρα ή η αναμάγευση», ενός πίνακα που επεκτείνεται στη γλωσσική αφήγηση και επιδιώκει τη συναισθηματική «αναμάγευση» των θεατών.

ΒΙΒΛΙΟ

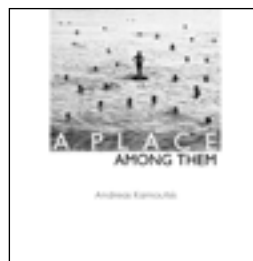

23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Ιωάννινα. Πορεία
στον τόπο και στον χρόνο»

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ «Ιωάννινα. Πορεία στον τόπο και στον χρόνο» παρουσιάζουν ο Δήμος Ιωαννιτών και οι εκδόσεις Καπόν τη Δευτέρα 23 Οκτωβρίου, στις 19:00, στο ξενοδοχείο Grand Serai. Χαιρετισμό θα απευθύνουν η υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη και ο απερχόμενος δήμαρχος Ιωαννίνων Δημήτρης Παπαγεωργίου. Συντονιστής και ομιλητής θα είναι ο δημοσιογράφος Τάσος Τέλλογλου.

Για το βιβλίο θα μιλήσουν: η Ραχήλ Μισδραχή-Καπόν, εκδότρια, ο Βίκτωρ Ισαάκ Ελιέζερ, δημοσιογράφος και γενικός γραμματέας του Κεντρικού Ισραηλτικού Συμβουλίου Ελλάδας, ο Ηλίας Κολοβός, αναπληρωτής καθηγητής Πανεπιστημίου Κρήτης, και η Βαρβάρα Παπαδοπούλου, διευθύντρια Εφορείας Αρχαιοτήτων Άρτας και αναπληρώτρια διευθύντρια Εφορείας Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων.

25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Μια θέση Ανάμεσά Τους»

ΤΟ ΛΕΥΚΩΜΑ με τίτλο: «Μία θέση Ανάμεσά Τους / A Place Among Them» θα παρουσιάσει ο φωτογράφος Ανδρέας Καμουτσής στα Γιάννενα. Η παρουσίαση θα γίνει στις 25 Οκτωβρίου, στις 19:30, στο Photometria Photography Center (21ης Φεβρουαρίου 184). Θα προλογίσει ο Πολυδεύκης Ασωνίτης. Το λεύκωμα είναι το αποτέλεσμα ενός πολύχρονου προσωπικού φωτογραφικού project του Ανδρέα Καμουτσή. Διήρκεσε οκτώ χρόνια και πραγματοποιήθηκε σε οκτώ χώρες με οκτώ διαφορετικές Fujifilm μηχανές. Συγκριμένα από το 2015 έως και το 2022 στις: Δανία, Ελλάδα, Σερβία, Ισραήλ, Τουρκία, Μαρόκο, Ισπανία και Πορτογαλία και χρησιμοποιήθηκαν αποκλειστικά mirrorless φωτογραφικές εξοπλισμούς της Fujifilm X – Series. Είσοδος ελεύθερη.

ΣΙΝΕΜΑ

29 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

«Ευτυχημένα 140»

ΤΟ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ Κέντρο του Δήμου Ιωαννιτών και οι «Κυριακές στο πανί» προβάλλουν την ταινία «Ευτυχημένα 140» του Γκράθια Κερεχέτα την Κυριακή 29 Οκτωβρίου, στις 20:30, στον πολιτιστικό πολυχώρο «Δημήτρης Χατζής».

ΓΙΑ ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΤΑΞΙΔΙΑ

Βεσπρέμ-Μπάλατον, μια πολιτιστική πρωτεύουσα τον καιρό του Όρμπαν

Ένα ταξίδι δεν είναι απλώς μια μετάβαση. Είναι γνωριμία με τόπους και ανθρώπους, είναι ιδέες, είναι εμπειρίες, είναι εικόνες και εντυπώσεις, είναι έμπνευση. Κάθε ταξίδι συνδέεται με μια πλούσια θεματολογία: από την τουριστική βιομηχανία μέχρι τις συγκοινωνίες, από τη γεωγραφία μέχρι την ιστορία, από τη λογοτεχνία μέχρι την τέχνη και από την οικονομική και κοινωνική οργάνωση μέχρι την οικολογία.

Στο πλαίσιο συνεργασίας του με τον «Τύπο Ιωαννίνων», ο Γιάννης

Παπαδημητρίου, δικηγόρος και ένας άνθρωπος με μεγάλη διαδρομή στην πολιτική ζωή του τόπου και στα κινήματα, γράφει «για τα δικά μας ταξίδια», για περισσότερο ή λιγότερο γνωστούς προορισμούς, για τόπους που έχει επισκεφθεί ή σκοπεύει να επισκεφθεί. Και πάντα με την ιδιαίτερη αυτή ματιά του, που βάζει στο επίκεντρο τον ταξιδιώτη και όχι τον τουρίστα.

Προορισμός αυτής της εβδομάδας, η πόλη Βεσπρέμ της Ουγγαρίας.

typos-i
ΓΥΡΙΣΤΕ ΣΕΛΙΔΑ

[Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ**]

Ο θεσμός της πολιτιστικής πρωτεύουσας της Ευρώπης, που τελευταία εστιάζεται σε λιγότερο προβεβλημένες περιοχές, όπως για παράδειγμα η δική μας Ελευσίνα, προσφέρει μια ετήσια αφορμή ταξιδιού. Το συγκεκριμένο θα μας φέρει στη «Βεσπρέμ - Μπάλατον 2023».

Η Ουγγαρία είναι μια χώρα περικλειστή, χωρίς πρόσβαση στην Αδριατική, τουλάχιστον από το 1920 και τη Συνθήκη του

Τριανόν. Μικρός απορούσα, πώς, χωρίς επαφή με θάλασσα, καταφέρνει να έχει τέτοια παράδοση στα αθλήματα του νερού και τόσα χρυσά ολυμπιακά μετάλλια ειδικά στην υδατοσφαίριση. Όμως η Ουγγαρία έχει τελικά τη δική της θάλασσα, που τη λένε Μπάλατον.

Με έκταση 592 τ.χ. και συνολική ακτογραμμή 236 χιλιομέτρων πρόκειται για τη μεγαλύτερη λίμνη της κεντρικής Ευρώπης, πασίγνωστη ως τουριστικό προορισμό και πολυσυζητημένα τα τελευταία χρόνια και στα Γιάννενα. Είτε τη δεκαετία

του '80, όταν έγινε ο εμπλουτισμός της Παμβώτιδας με ουγγρικά ψάρια, από τα οποία μάλιστα άντλησε και τον τίτλο για το ομώνυμο σατιρικό του μυθιστόρημα ο Γιάννης Πλιώτας, είτε αργότερα, όταν η διαχείριση της Μπάλατον, το Λιμνολογικό Ινστιτούτο της οποίας χρονολογείται από το 1927, μελετήθηκε ως υπόδειγμα πάλι για τη λίμνη των Ιωαννίνων.

Η πολιτιστική πρωτεύουσα του 2023 πάντως, παρότι περιλαμβάνει εκδηλώσεις και σε παραλίμνιες πόλεις, εδρεύει στη λοφώδη βόρεια ενδοχώρα της, την περιοχή Μπάκονι. Πρόκειται για την πόλη του Βεσπρέμ με 60.000 κατοίκους, από τις παλιότερες μετά από την εγκατάσταση των Μαγυάρων κατά τον 10ο αιώνα και αποφασιστική για τον εκχριστιανισμό τους, καθώς εδώ εγκαταστάθηκε το 1009 η πρώτη Επισκοπή. Το κάστρο του εξελίχθηκε σε αγαπημένη κατοικία των βασιλισσών της μεσαιωνικής Ουγγαρίας ενώ διέθετε Πανεπιστήμιό ήδη από τον 13ο αιώνα. Μετά από την καταστροφή του βέβαια απέκτησε καινούργιο μόλις στον 20ο.

Βρέθηκαν εκεί τον Μάιο, 4 ολόκληρους μήνες μετά από την έναρξη της διοργάνωσης, και ομολογώ ότι οι εντυπώσεις μου δεν ήταν οι καλύτερες: Περιφραγμένο γιατί το κάστρο του Βεσπρέμ, κέντρο υποτίθεται των εκδηλώσεων, και ανοιχτό μόνο τα σαββατοκύριακα, γιατί και ο σιδηροδρομικός σταθμός με ένα βανάκι να χρησιμεύει ως εκδοτήριο εισιτηρίων. Κακή πληροφόρηση των εθελοντών για το ωράριο λειτουργίας των εκθέσεων, σπανιότητα της επίσημης έκδοσης στα αγγλικά, την οποία κάποιος μπορούσε να περιεργαστεί στο ενημερωτικό κίосκ αλλά όχι να την προμηθευτεί ούτε να την αγοράσει!

Εν ολίγοις μια εικόνα καθυστερήσεων και ανοργανωσιάς, ανοίκεια ακόμη και για τα ελληνικά δεδομένα. Δεν ξέρω, αν και πόσο ευθύνεται η κυβέρνηση Όρμπαν γι' αυτή, αλλά σκέφτομαι ότι ένας φιλόδοξος θεσμός, για να υπηρετηθεί με συνέπεια επί έναν ολόκληρο χρόνο, απαιτεί ανάλογα πληθυσμιακά μεγέθη.

Το σίγουρο είναι ότι το Βεσπρέμ έχει τα φόντα: Μια πόλη χτισμένη πάνω σε 7 βραχώδεις λόφους και στα χαμηλά ανάμεσα σ' αυτούς, με ένα επιβλητικό κάστρο να κυριαρχεί στο αστικό τοπίο, με πλούσιο κτιριακό απόθεμα από παλιότερες εποχές, του οποίου μόνο ένα μέρος έχει ανακαινιστεί, με ένα μεγάλο δακτύλιο πρασίνου, όπου ρέει -προς τα βόρεια, όχι προς τη Μπάλατον- ο μικρός ποταμός Σεντ και έχουν εγκατασταθεί οι, εμπνευσμένες από την ιστορία της πόλης, καρτουνίστικες μπρούτζινες φιγούρες του Μιχαήλ Κολόντκο. 50 μέτρα πάνω από την κοιλάδα του Σεντ υψώνεται η κατασκευασμένη το 1937 οδογέφυρα του Αγίου Στεφάνου, που

αντικρύζει το κάστρο και την προέκταση του λόφου του. Στην τελευταία συννηθίζει να ρεμβάζει η νεολαία της πόλης με μια θέα, εννοείται, καταπληκτική.

Ελπίζοντας ότι το varprojekt, το πρόγραμμα ανάπλασης του κάστρου, θα έχει πλέον ολοκληρωθεί, δεν είναι άσχημη ιδέα μια εξόρμηση, υπό φθινοπωρινά χρώματα, στην πολιτιστική πρωτεύουσα, π.χ. για το φεστιβάλ τζαζ από 16 έως 19 Νοεμβρίου. Δέστε και το σάιτ της διοργάνωσης <https://veszprembalaton2023.hu/en>. Σε κάθε περίπτωση δεν λείπουν οι εναλλακτικές. Καθώς οι συγκοινωνίες είναι και πυκνές και φτηνές, ίσως επειδή είναι ακόμα κρατικές, ο ταξιδιώτης μπορεί, διασχίζοντας τη βιομηχανική ενδοχώρα της πόλης, να κατευθυνθεί στις βόρειες όχθες της Μπάλατον.

Η πιο κοντινή πόλη είναι το Μπαλατονφίρεντ, ατμομηχανή του κοσμοπολίτικου τουρισμού του 19ου αιώνα, από όπου απέπλευσε και το πρώτο ατμόπλοιο το 1846. Κοντά στις αλές του παραλίμνιου μετώπου βρίσκεται το μουσείο (τέως θερινή βίλα) του συγγραφέα Μορ Γιοκάϊ, όπου φιλοξενείται η έκθεση για τη ζωή και το έργο του - δυστυχώς με επεξηγήσεις μόνο στα ουγγρικά.

Αυτός, αφού έκανε την επαναστατική του θητεία κατά την επανάσταση του 1848 στο πλευρό του Σάντορ Πέτεφι, εξελίχθηκε στον σημαντικότερο Μαγυάρο λογοτέχνη της εποχής του. Το μυθιστόρημά του «Οι τελευταίες μέρες των γενιτσάρων» είχε ως θέμα τον Αλή Πασά, εκδόθηκε το 1854 και μεταφράστηκε στα αγγλικά υπό τον τίτλο «Ο λέων των Ιωαννίνων». Κυκλοφόρησε και σε ελληνική μετάφραση αλλά στις ΗΠΑ!

Από κει το Τίχανι απέχει δύο βήματα. Η ηφαιστειογενούς προέλευσης χερσόνησος, μήκους 5 χιλιομέτρων, διεισδύει στο υδάτινο σώμα της λίμνης και συνδέεται με σημαντικές ιστορικές στιγμές, αφότου ο βασιλιάς Ανδρέας ο 1ος ίδρυσε, τον 11ο αιώνα, ένα μοναστήρι βενεδικτινών και βασιλικό μασωλείο στο ψηλότερο σημείο της. Μετατράπηκε σε κάστρο, που 400 χρόνια αργότερα απέκρουσε τις επανειλημμένες οθωμανικές εισβολές, καθώς η Μπάλατον ήταν το όριο μεταξύ των δύο αυτοκρατοριών, των Οθωμανών και των Αψβούργων.

Τον 18ο αιώνα οι δεύτεροι δεν το χρειαζόταν πλέον και το κατεδάφισαν, ανεγείροντας στη θέση του το σημερινό συγκρότημα του Αβαείου, στο οποίο δεσπόζει η εντυπωσιακή μπαρόκ εκκλησία με τους δύο πύργους. Εάν έχει κάποιο νόημα η έννοια «εκδίκηση της Ιστορίας», αυτό έγκειται στο ότι ο τελευταίος Αψβούργος αυτοκράτορας το 1921 πέρασε εδώ το τελευταίο τριήμερο στην επικράτειά του, πριν εξοριστεί στη Μαδέρα.

Ολοκληρώνοντας την επίσκεψη στο μου-

σείο του Αβαείου, βγαίνετε στο μπαλκόνι, από όπου το πανόραμα της Μπάλατον, που αλλάζει τα χρώματά της ανάλογα με την ώρα, την εποχή και τις καιρικές συνθήκες, είναι μαγευτικό. Πίνετε ένα καφεδάκι συνοδευόμενο από γλύκισμα με γεύση λεβάντας, μιας και το Τίχανι διαθέτει εκτεταμένες καλλιέργειες και κέντρα επεξεργασίας και ένα μεγάλο μέρος της οικονομίας του βασίζεται σε φαρμακευτικά και καλλωπιστικά παράγωγα λεβάντας. Οι κάτοικοι της χερσονήσου, που αποτελεί προστατευόμενη περιοχή, αντιδρούν στα σχέδια εντατικής οικιστικής και τουριστικής εκμετάλλευσης.

Οι υπόλοιπες γαστρονομικές συστάσεις αφορούν, αναμενόμενα με βάση την εισαγωγή, τα συγγρικά ψάρια (π.χ. ψαρόσουπα ή τηγανητό λαβράκι γλυκού νερού), το κλασικό γκούλας και φυσικά το περίφημο κρασί τοκάϊ, ξηρό ή γλυκό, που δεν παράγεται στην περιοχή αλλά στα βόρεια της χώρας. Είχε εξασφαλίσει, δικαίως, τον χαρακτηρισμό «κρασί των βασιλιάδων και βασιλιάς των κρασιών» από τον Γάλλο μονάρχη Λουδοβίκο τον 14ο.

Η περίμετρος της Μπάλατον επιφυλάσσει πολλά ακόμη αξιοθέατα, μη εξαιρουμένης και της βόλτας με караβάκι. Αν πάλι ο επι-

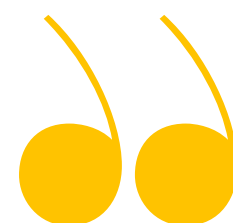
σκέπτης θέλει να διευρύνει τον κύκλο της περιήγησης, οι επιλογές είναι προς τα ανατολικά το Σεκεσφεχερβάρ, από τη σύνθεση των λέξεων σέκες (= έδρα) και φεχερβάρ, κατά λέξη μετάφρασης του ρωμαϊκού Alba Regia (= λευκό κάστρο), όπου ο ιδρυτής του κράτους των Μαγυάρων Άγιος Στέφανος ανήγειρε την εκκλησία της στέψης των βασιλιάδων, με ένα καλοδιατηρημένο ιστορικό κέντρο, μνημεία και μπαρόκ κτίρια, και προς τα βόρεια το αβαείο Πανονχάλμα (λίστα Unesco) μετά από μια γραφική σιδηροδρομική διαδρομή. Στα συγγρικά λουτρά θα αφιερωθεί άλλο κείμενο στο μέλλον.

Η πολιτιστική πρωτεύουσα του 2023 πάντως, παρότι περιλαμβάνει εκδηλώσεις και σε παραλίμνιες πόλεις, εδρεύει στη λοφώδη βόρεια ενδοχώρα της, την περιοχή Μπάκονι. Πρόκειται για την πόλη του Βεσπρέμ με 60.000 κατοίκους, από τις παλιότερες μετά από την εγκατάσταση των Μαγυάρων κατά τον 10ο αιώνα και αποφασιστική για τον εκχριστιανισμό τους, καθώς εδώ εγκαταστάθηκε το 1009 η πρώτη Επισκοπή. Το κάστρο του εξελίχθηκε σε αγαπημένη κατοικία των βασιλιάδων της μεσαιωνικής Ουγγαρίας ενώ διέθετε Πανεπιστήμιο ήδη από τον 13ο αιώνα. Μετά από την καταστροφή του βέβαια απέκτησε καινούργιο μόλις στον 20ο.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΑΠΟ ΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ :

- Αεροδρόμιο αναφοράς το Φέρεντς Λιστ της Βουδαπέστης. Πτήσεις υπάρχουν από Αθήνα (Aegean, Ryanair), Θεσσαλονίκη (Ryanair, Wizz Air) και εποχικές από Κέρκυρα (Ryanair, Wizz Air) και Άκτιο (Ryanair).
- Από εκεί το μετρό οδηγεί στον σταθμό λεωφορείων Νεπλίγκετ. Το Βεσπρέμ απέχει κάτι λιγότερο από 2 ώρες. Εναλλακτικά, με μια αλλαγή γραμμής μετρό φτάνετε στον νοτιοδυτικό σιδηροδρομικό σταθμό της Βουδαπέστης Κέλενφελντ. Το τραίνο είναι πιο σύντομο αλλά ο σταθμός του βρίσκεται έξω από το Βεσπρέμ, οπότε προτιμήστε το λεωφορείο, όπως και για τις υπόλοιπες μετακινήσεις σας.

Πώς είναι να ζεις στη Λωρίδα της Γάζας;

Πριν από αυτή τη σύγκρουση, το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων παρομοίαζε τις συνθήκες στη Λωρίδα της Γάζας με «υπαίθρια φυλακή», αναφερόμενο στον περιορισμό της μετακίνησης που επιβάλλει το Ισραήλ στους Παλαιστίνιους εκεί.

Το Ισραήλ απαγορεύει στους Παλαιστίνιους να εισέρχονται ή να εξέρχονται από την περιοχή «εκτός από εξαιρετικά σπάνιες περιπτώσεις, οι οποίες περιλαμβάνουν επείγουσες, απειλητικές για τη ζωή ιατρικές καταστάσεις και έναν πολύ σύντομο κατάλογο εμπόρων», σύμφωνα με την B'Tselem, μια ισραηλινή οργάνωση ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οι Ισραηλινοί, οι Εβραίοι έποικοι και οι αλλοδαποί δεν υπόκεινται σε αυτούς τους περιορισμούς και είναι ελεύθεροι να ταξιδεύουν μέσα και έξω από τη Λωρίδα της Γάζας. Με την πάροδο των ετών, το Ισραήλ έκλεισε σταδιακά τα χερσαία συνοριακά περάσματα από τη Λωρίδα της Γάζας προς το Ισραήλ, εκτός από ένα - το οποίο είναι ανοιχτό μόνο σε Παλαιστίνιους με εγκεκριμένες από το Ισραήλ άδειες.

Η Αίγυπτος κλείνει σποραδικά τα χερσαία συνοριακά της περάσματα για μήνες, τα οποία συχνά είναι ο μόνος τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι στη Λωρίδα της Γάζας μπορούν να έχουν πρόσβαση στον υπόλοιπο κόσμο.

Περιορίζοντας τις εισαγωγές και σχεδόν όλες τις εξαγωγές, ο 16ετής αποκλεισμός του Ισραήλ έχει οδηγήσει την οικονομία της Λωρίδας της Γάζας σε σχεδόν κατάρρευση, με ποσοστά ανεργίας άνω του 40%, σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα.

Περισσότερο από το 65% του πληθυσμού ζει κάτω από το όριο της φτώχειας, σύμφωνα με τον ΟΗΕ, ενώ το 63% των ανθρώπων θεωρείται «επισιτιστικά ανασφαλής» από το Παγκόσμιο Επισιτιστικό Πρόγραμμα.

Ελάχιστη ψυχολογική υποστήριξη υπάρχει για μια γενιά παιδιών που «ζουν με τις μακροπρόθεσμες ψυχολογικές επιπτώσεις της συνεχούς έκθεσης στη βία», σύμφωνα με έκθεση του ΟΗΕ, η οποία περιγράφει την έξαρση των προβλημάτων ψυχικής υγείας, συμπεριλαμβανομένης της κατάθλιψης, μεταξύ των νέων που

ζουν στη Λωρίδα της Γάζας.

«Ο αποκλεισμός της Γάζας εμποδίζει ταλαντούχους, επαγγελματίες ανθρώπους, που έχουν πολλά να δώσουν στην κοινωνία τους, να επιδιώξουν ευκαιρίες που οι άνθρωποι αλλού θεωρούν δεδομένες», ανέφερε το Παρατηρητήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων σε έκθεση του 2021.

«Ο αποκλεισμός των Παλαιστίνιων στη Γάζα από το να κινούνται ελεύθερα εντός της πατρίδας τους εμποδίζει τη ζωή και υπογραμμίζει τη σκληρή πραγματικότητα του απαρτχάιντ και της δίωξης για εκατομμύρια Παλαιστίνιους».

ΠΟΙΟΣ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΑ ΚΑΙ ΠΟΙΟΣ ΤΗΝ ΕΛΕΓΧΕΙ;

Η Χαμάς, η οποία έχει συγκρουστεί επανειλημμένα με τους Παλαιστίνιους ηγέτες στη Δυτική Όχθη που διαπραγματεύθηκαν τις ειρηνευτικές συμφωνίες του Όσλο, κυβερνά σήμερα τη Λωρίδα της Γάζας. Ανέλαβε τον έλεγχο το 2007, αφού κέρδισε τις εκλογές εκεί το προηγούμενο έτος. Έκτοτε, δεν έχουν διεξαχθεί εκλογές.

Παρά τις εκκλήσεις των Ηνωμένων Εθνών και των ομάδων ανθρωπίνων δικαιωμάτων, το Ισραήλ διατηρεί από το 2007 έναν χερσαίο, εναέριο και θαλάσσιο αποκλεισμό της Λωρίδας της Γάζας που έχει καταστροφικές συνέπειες για τους Παλαιστίνιους πολίτες. Το Ισραήλ λέει ότι ο αποκλεισμός, ο οποίος του δίνει τον έλεγχο των συνόρων της Λωρίδας της Γάζας και επιβάλλεται επίσης από την Αίγυπτο, είναι απαραίτητος για την προστασία των Ισραηλινών πολιτών από τη Χαμάς.

Η Διεθνής Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού θεωρεί τον αποκλεισμό παράνομο και λέει ότι παραβιάζει τη Σύμβαση της Γενεύης, κατηγορία που οι Ισραηλινοί αξιωματούχοι αρνούνται. Ο ΟΗΕ, διάφορες ομάδες ανθρωπίνων δικαιωμάτων και νομικοί, επικαλούμενοι τον αποκλεισμό, θεωρούν ότι η Λωρίδα της Γάζας εξακολουθεί να τελεί υπό στρατιωτική κατοχή από το Ισραήλ.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΧΑΜΑΣ;

Η Χαμάς είναι ένα από τα δύο μεγάλα πολιτικά κόμματα στη Λωρίδα της Γάζας και στη Δυτική Όχθη. Ιδρύθηκε το 1987 κατά τη διάρκεια μιας εξέγερσης κατά της κατοχής της Γάζας και της Δυτικής Όχθης από το Ισραήλ και ήταν αρχικά παρακλάδι της Μουσουλμανικής Αδελφότητας, η οποία ευνοεί τις ισλαμικές αρχές - την πεποίθηση ότι το Ισλάμ πρέπει να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην πολιτική ζωή.

Η Χαμάς ή η στρατιωτική της πτέρυγα, οι ταξιαρχίες αλ Κασάμ, χαρακτηρίζονται τρομοκράτες από το Ισραήλ και τα περισσότερα δυτικά κράτη, συμπεριλαμβανομένων του Ηνωμένου Βασιλείου, των ΗΠΑ, του Καναδά και του συνόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Τι είναι η Λωρίδα της Γάζας

Η ΛΩΡΙΔΑ της Γάζας αναφέρεται σε μια στενή λωρίδα γης που βρίσκεται σφηνωμένη μεταξύ του Ισραήλ και της Αιγύπτου στη Μεσόγειο Θάλασσα. Αποτελεί το μικρότερο από τα δύο παλαιστινιακά εδάφη - το άλλο είναι η Δυτική Όχθη.

Αφού το Ισραήλ ανακήρυξε την κρατική του υπόσταση το 1948, η Αίγυπτος ήλεγχε τη Λωρίδα της Γάζας για σχεδόν δύο δεκαετίες.

Στη συνέχεια, το Ισραήλ απέκτησε τον έλεγχο της Λωρίδας της Γάζας και της Δυτικής Όχθης μετά τη νίκη του στον Πόλεμο των Έξι Ημερών του 1967 εναντίον των Αράβων γειτόνων του. Για τα επόμενα 38 χρόνια, ήλεγχε τη λωρίδα και επέτρεψε την κατασκευή 21 εβραϊκών οικισμών. Το 2005, υπό τη διεθνή και εγχώρια πίεση, το Ισραήλ απέσυρε περίπου 9.000 ισραηλινούς εποίκους και τις στρατιωτικές του δυνάμεις από τη Λωρίδα της Γάζας, αφήνοντας τον θύλακα να διοικείται από τη διεθνώς αναγνωρισμένη Παλαιστινιακή Αρχή, η οποία ελέγχει επίσης τμήματα της κατεχόμενης Δυτικής Όχθης.

Σήμερα, με πάνω από δύο εκατομμύρια Παλαιστίνιους να ζουν σε περίπου 140 τετραγωνικά μίλια, είναι «ένα από τα πιο πυκνοκατοικημένα εδάφη του κόσμου», σύμφωνα με την Gisha, μια ισραηλινή μη κυβερνητική οργάνωση.

Οι μισοί Παλαιστίνιοι που ζουν στη Λωρίδα της Γάζας είναι κάτω των 19 ετών, αλλά έχουν ελάχιστες έως μηδαμινές προοπτικές κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης και περιορισμένη πρόσβαση στον έξω κόσμο.

Άλλα κράτη, ωστόσο, τη θεωρούν ως τη νόμιμη διοίκηση στην περιοχή. Σε αυτά περιλαμβάνονται το Ιράν, το οποίο είναι ένας από τους σημαντικότερους υποστηρικτές της ομάδας, και η σιιτική ισλαμιστική ομάδα Χεζμπολάχ, στο Λίβανο.

Η Χαμάς παρέχει επίσης κοινωνικές υπηρεσίες για τους ανθρώπους στη Γάζα, όπως εκπαίδευση και ιατρική περίθαλψη σε νοσοκομεία.

ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΙΩΝ;

Η Χαμάς λέει ότι είναι ένα κίνημα που αγωνίζεται για την ελευθερία, για να απελευθερώσει τους Παλαιστίνιους από την κατοχή και να διεκδικήσει μεγάλα τμήματα του Ισραήλ. Οι ενέργειές της διχάζουν τους Παλαιστίνιους και όσους υποστηρίζουν την ίδρυση παλαιστινιακού κράτους λόγω της χρήσης βίας.

Πρόσφατη δημοσκόπηση του Παλαιστινιακού Κέντρου Πολιτικής και Έρευνας Δημοσκόπησης ανέφερε ότι το ένα τρίτο των Παλαιστίνιων θεωρεί ότι η εσωτερική και πολιτική διάσπαση μεταξύ της Παλαιστινιακής Αρχής στη Δυτική Όχθη και της Χαμάς στη Γάζα είναι «η πιο επιζήμια εξέλιξη που έχει συμβεί από το 1948».

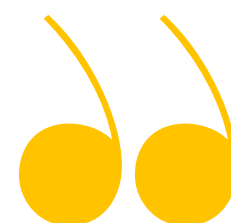
Η ίδια δημοσκόπηση διαπίστωσε ότι περισσότεροι από τους μισούς Παλαιστίνιους που ζουν στη Λωρίδα της Γάζας και στη Δυτική Όχθη θα ψήφισαν τη Χαμάς έναντι της Παλαιστινιακής Αρχής.

Η δημοτικότητα της ομάδας αυξήθηκε μετά τη σύγκρουση δύο εβδομάδων με το Ισραήλ το 2021, με το 75% περίπου των ερωτηθέντων να θεωρεί ότι η Χαμάς προστατεύει το τέμενος Αλ Ακσά και άλλους ιερούς μουσουλμανικούς χώρους στην Ανατολική Ιερουσαλήμ.

ΠΟΙΟΣ ΤΗΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙ;

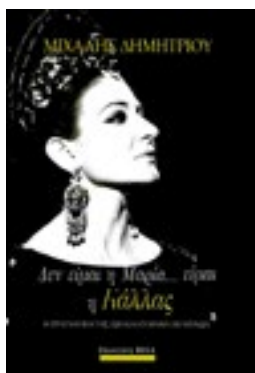
Η Χαμάς δέχεται μεγάλη υποστήριξη από το Ιράν, το οποίο συνεισφέρει «κεφάλαια, όπλα και εκπαίδευση» στη μαχητική ομάδα, σύμφωνα με το Συμβούλιο Εξωτερικών Σχέσεων. Αν και η Τουρκία επιμένει ότι υποστηρίζει τη Χαμάς μόνο πολιτικά, έχει κατηγορηθεί ότι χρηματοδοτεί την τρομοκρατία της Χαμάς, μεταξύ άλλων και μέσω κονδυλίων που εκτρέπονται από προγράμματα βοήθειας της τουρκικής κυβέρνησης.

Δημοσκόπηση του Παλαιστινιακού Κέντρου Πολιτικής και Έρευνας Δημοσκόπησης διαπίστωσε ότι περισσότεροι από τους μισούς Παλαιστίνιους που ζουν στη Λωρίδα της Γάζας και στη Δυτική Όχθη θα ψήφισαν τη Χαμάς έναντι της Παλαιστινιακής Αρχής

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

«Δεν είμαι η Μαρία ... είμαι η Κάλλας»

**ΔΕΝ ΕΙΜΑΙ Η ΜΑΡΙΑ
... ΕΙΜΑΙ Η ΚΑΛΛΑΣ -
Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΤΗΣ
ΖΩΗ ΚΑΙ ΟΙ ΜΥΘΟΙ
100 ΧΡΟΝΩΝ**
ΜΙΧΑΛΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ
BELL

Ο κ. Μιχάλης Δημητρίου είναι δημοσιογράφος. Της παλιάς γενιάς. Ανήκει σε εκείνη την χορεία των επαγγελματιών του κλάδου μας που η έρευνα, το ρεπορτάζ στην ιστορία, η αναζήτηση των πηγών, δηλαδή των ανθρώπων που γνωρίζουν και η ανάδυση της «χορογραφίας» της Κάλλας στα 54 χρόνια που έζησε, γίνεται με τον κλασικό τρόπο. Αποδομώντας τον μύθο και αναδεικνύοντας το πρόσωπο της Μαρίας Κάλλας στις πραγματικές του διαστάσεις.

Το αποτέλεσμα αυτής της σπουδαίας ερευνητικής και συγγραφικής προσπάθειας είναι το βιβλίο «Δεν είμαι η Μαρία ... είμαι η Κάλλας» - Η πραγματική της ζωή και οι μύθοι 100 χρόνων», που εκδόθηκε πριν από λίγες εβδομάδες από τις Εκδόσεις Bell.

Χωρίς υπερβολή, μπορεί να πει κανείς, ότι το συγκεκριμένο έργο αποτελεί την μείζονα βιογραφική έρευνα για την σπουδαία ελληνίδα, που ενώ η αναγνώρισή της συνέβη στη διεθνή σκηνή, στην Ελλάδα πολεμήθηκε. Και μάλιστα από το «βαρύ πυροβολικό» του κεντροαριστερού Τύπου, τις εφημερίδες του Δημήτρη Λαμπράκη - «Τα Νέα» και «Το Βήμα». Ο κ. Δημητρίου περιγράφει με ενάργεια αυτήν την πολεμική, συμπληρώνοντας τη δύσκολη θέση στην οποία είχε περιέλθει ο γιος του εκδότη και διάδοχός του εν συνεχεία Χρήστος Λαμπράκης. Υπονοώντας μάλιστα ότι η πολεμική του πατέρα οφείλεται στην αντιπάθεια προς την επιλογή του γιου του, να μην ακολουθήσει τις παραιτήσεις του και σπουδάσει νομικά και οικονομικά και αντιθέτως να τον συναρπάσει η κλασική μουσική.

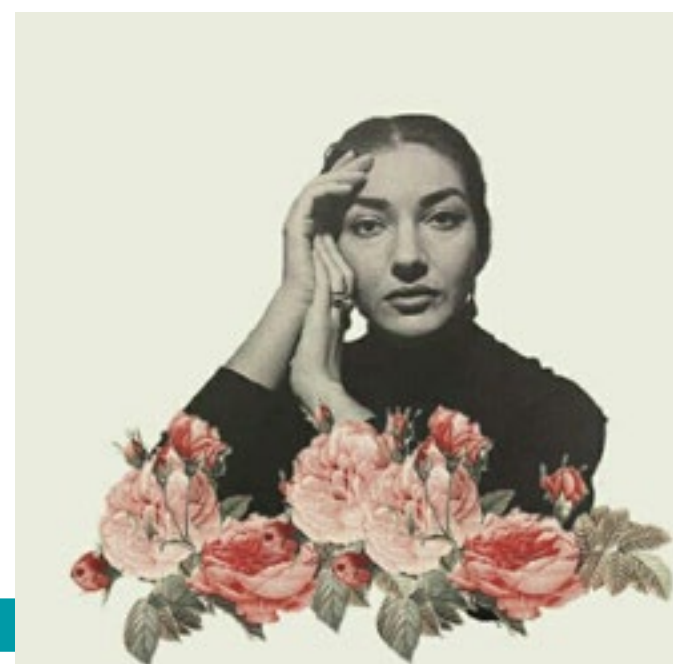
Στην έρευνά του ο δημοσιογράφος φορά το ένδυμα του ιστορικού και αναζητά μαρτυρίες - δεν είναι η πρώτη φορά που το κάνει, η πρώτη του δουλειά, πριν από χρόνια, για την ιστορία του σοσιαλιστικού κινήματος έχει καταγραφεί στην ελληνική βιβλιογραφία. Στο επίκεντρο της αφήγησής του βρίσκεται το τελευταίο ελληνικό καλοκαίρι της Κάλλας στη Χαλκιδική, φιλοξενούμενη του κ. Κώστα Πυλαρινού με τη συντροφιά της Βάσως Δεβετζή και άλλων φίλων.

Αγνωστα περιστατικά ξεδιπλώνονται στις σελίδες του βιβλίου ανασυγκροτώντας τη ζωή και την προσωπικότητα της μεγάλης ελληνίδας. Το βιβλίο είναι αφιερωμένο στον εκδότη Χρήστο Λαμπράκη που είχε δώσει πολλές, ενδιαφέρουσες πληροφορίες σχετικά στον τότε συντάκτη του «Βήματος». Το βιβλίο προλογίζεται από τον κ. Κώστα Πυλαρινό, πρόεδρο του Ιδρύματος Υποτροφιών Κάλλας - μετά τον Χρ. Λαμπράκη - και παλαιότερο φίλο της από τη δεκαετία του 1960.

Η συγκεκριμένη δουλειά του κ. Δημητρίου είναι αποτέλεσμα πολυετούς έρευνας, παρουσιάζει την αυθεντική προσωπικότητα της Μαρίας Κάλλας, με βάση πρωτογενείς πηγές, ντοκουμέντα και μαρτυρίες, σε αντίθεση με τους ψευδείς λαϊκισμούς και φαντασιώσεις όπως π.χ. «Ο πρόωρος θάνατος οφείλεται στον απελπισμένο έρωτα για τον Ωνάση» ή στην «εγκατάλειψη από τον Ωνάση», ότι η Κάλλας «υπήρξε μια γυναίκα, που δεν ανήκε ποτέ στον εαυτό της», ότι «η Μαρία θυσιάστηκε από την Κάλλας, με τίμημα την ανείπωτη, θανάσιμη μοναξιά», επιπλέον πως διατήρησε ανοιχτό πόλεμο μέχρι τέλους με τη μητέρα και την αδελφή της, πως πέρασε τα τελευταία χρόνια της ζωής μετά τον Ωνάση στην κατάθλιψη, στο μαύρο μαράζι, με φαντασιώσεις μόνο σε παλιά μεγαλεία. Και άλλα ευφάνταστα και ανακριβή.

Πρόκειται για μία έκδοση ντοκουμέντο με στοιχεία μυθιστορίας - επικουρικά και μόνο - βασίζεται παράλληλα με τη συγκέντρωση ενός σπάνιου αρχείου με πρωτογενές υλικό από ΜΜΕ ελληνικά και διεθνή, ταινίες, τηλεοπτικές εκπομπές, βιβλία, προσωπικά αρχεία, σε σημαντικές μαρτυρίες στενών φίλων της επί δεκαετίες, όπως οι Χρήστος Λαμπράκης, Κώστας Πυλαρινός, Μιχάλης Κυριακίδης, Άντα Μαντικιάν, Στέλιος Παπαδημητρίου, Τρύφων Κουταλίδης, Α. Ποταμιάνος, Μιχάλης Κακογιάννης, Νικ. Λούρος κ.α. Με ορίζοντες αναφοράς όχι απλώς Ιταλία-Ελλάδα αλλά ολόκληρη την Δυτική Ευρώπη, την Λατινική Αμερική, τις ΗΠΑ, την ΕΣΣΔ και την Ιαπωνία.

ΑΠΕ-ΜΠΕ/ΔΗΜ. ΧΑΡΟΝΤΑΚΗΣ

ΕΝΑ ΑΛΜΠΟΥΜ ΤΗ ΒΔΟΜΑΔΑ

Το σκληρό «έργο καρδιάς» από το Λίβερπουλ

[ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΤΣΑΝΤΙΚΟΥ]

Η δεκαετία 1985-1995 ήταν μια χρυσή εποχή για το death metal, ένα είδος που καταλάμβανε πάντα την άκρη του μουσικού φάσματος, εκεί που άφηνε χώρο το πανκ και το χάρντκορ.

Οι Death και ο πρόωρα χαμένος Τσακ Σούλντινερ ήταν οι απόλυτοι ηγέτες και πίσω τους έρχονταν πολλές και ενδιαφέρουσες μπάντες.

Ίσως η καλύτερη από αυτές, ήταν οι Carcass και ίσως το καλύτερό τους άλμπουμ, ήταν το Heartwork, που κυκλοφόρησε πριν από 30 χρόνια, στις 18 Οκτωβρίου.

Οι Carcass δεν ήταν ακριβώς death. Ήταν κάπου ανάμεσα και αυτοί, κυμαινόμενοι από το grindcore στις πρώιμες δουλειές τους, μέχρι τον

extreme ήχο. Τα παιδιά του Μέρσεϊ, ο Μπιλ Στιρ και ο Τζεφ Γουόκερ, αλλά και ο Κεν Όουεν με τον μητροπολίτη της extreme/thrash μουσικής, Μάικλ Άμοτ, δεν ήταν καθόλου περιπτώσεις «πάμε και βλέπουμε» με τη μουσική. Υπήρξαν (και είναι) δεξιότητες, είτε είναι ακόμα στο σανίδι, είτε όχι, όπως ο Όουεν που αποσύρθηκε ουσιαστικά για λόγους υγείας.

Το heartwork λοιπόν είναι ένας από τους κορυφαίους μέταλ δίσκους όλων των εποχών. Συμπαγής, σκοτεινός, επιθετικός, αλλά και τεχνικότατος, με μια μελωδία που έδωσε άριστα στο σύνολο, χάρη στο μουσικό ταλέντο των Carcass. Οι δε στίχοι συνοψίζονται στη φλεγματική εξήγηση της μπάντας: «Είναι κομμάτια που χρησιμοποιούν τη γλώσσα των Carcass, προσπαθούν να είναι έξυπνα, χρησιμοποιώντας πάνω από

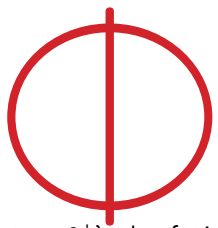
δύο συλλαβές». Φυσικά δεν είναι ένα εύκολο άκουσμα. Ήταν όμως εκείνος ο δίσκος που έβαλε τη μπάντα (και σε άλλα κοινά, πέρα από τους die hard οπαδούς της και πήρε διθυραμβικές – όχι άδικα- κριτικές.

Επιπλέον, ο δίσκος είχε και ένα ακόμα ατού: Το εξώφυλλό του, το είχε σχεδιάσει ο μέγας Χανς Ρούντολφ Γκίγκερ, ο άνθρωπος που έδωσε τρισδιάστατη υπόσταση στο Alien. Ο H.R. ήταν γνωστός για συνεργασίες του με μέταλ και μη μπάντες (από την Ντέμι Χάρι μέχρι τους Celtic Frost)) και η μπάντα τον προσέγγισε μέσω κοινής γνωστής και ο μερακλής Αυστριακός, τους έκανε και καλή τιμή γιατί ήταν φίλοι φίλων.

...και το κλου της μπάντας, είναι ότι ενώ έκανε όνομα στο splatter death metal, τα περισσότερα μέλη της παραμένουν φανατικοί vegan...

RORY GALLAGHER:

Ο ιρλανδός κιθαρίστας με τη «σπασμένη» Stratocaster

Φεστιβάλ Isle of Wight, Αύγουστος 1970. Ο κιθαρίστας Rory Gallagher ανεβαίνει στη σκηνή στην εναρκτήρια βραδιά με το συγκρότημά του, Taste. Ο Ιρλανδός μουσικός γοητεύει τόσο το κοινό όσο και τους ειδικούς με την εντυπωσιακή δύναμη, το ταλέντο και τη συναισθηματική του ένταση. Ο Rory Gallagher, ο οποίος πέθανε το 1995 και τον εκτιμούσαν για τις μουσικές του ικανότητες και την ακεραιότητά του, ήταν αλλεργικός στη διασημότητα και προτιμούσε να παραμένει μυστηριώδης και απόμακρος.

Σε όλη την καριέρα του ως μουσικός, ο Rory Gallagher, στον οποίο άρεσε να φοράει καρό φανέλες και τζιν, έπαιζε μια Fender Stratocaster που αγόρασε ως έφηβος για 100 λίρες και την οποία αποπλήρωσε 15 χρόνια αργότερα. Μια φθαρμένη κιθάρα για έναν τύπο με ακλόνητο ήθος. Ο Rory βυθίστηκε στα μπλουζ του Σικάγο, ενώ αργότερα διεύρυνε τους μουσικούς του ορίζοντες για να συμπεριλάβει τη φολκ, τη ροκ, τους τζαζ πειραματισμούς και το πλούσιο μωσαϊκό της ιρλανδικής παράδοσης. Δεν καταλάβαινε τη μουσική που δεν έβγαине από το έντερο.

Όταν το 2003 το περιοδικό Rolling Stone δημοσίευσε τη λίστα με τους 100 καλύτερους κιθαρίστες όλων των εποχών, ο Gallagher δεν ήταν σε αυτήν, προκαλώντας τη διαμαρτυρία πολλών μουσικών. Ο κιθαρίστας των Queen, Brian May, που κατατάσσεται στο νούμερο 37, τηλεφώνησε μάλιστα στο Rolling Stone για να διαμαρτυρηθεί για τον αποκλεισμό του Gallagher. Στην αναθεωρημένη λίστα του 2015, ο Gallagher έφτασε στο νούμερο 57. Ακόμα πολύ κάτω από αυτό που του άξιζε, σύμφωνα με τον May, ο οποίος είπε: «Ήταν ένας μάγος, καταλαβαίνετε; Ένας από τους λίγους ανθρώπους τότε που μπορούσε να κάνει την κιθάρα του ό,τι ήθελε. Ήταν καθαρή μαγεία. Ακόμα θυμάμαι να κοιτάζω εκείνη τη σπασμένη Stratocaster και να αναρωτιέμαι: "Από πού προέρχεται αυτός ο ήχος;"».

Ο Αργεντινός συγγραφέας Marcelo Gobello είναι ειδικός σε θέματα Gallagher και έγραψε ένα βιβλίο για τον Ιρλανδό μουσικό. «Ο Rory είναι ένας από τους τέσσερις ή πέντε κορυφαίους στον κόσμο, μαζί με θρύλους όπως ο Jimi Hendrix, ο Eric Clapton και ο Jimmy Page, οι οποίοι τον λάτρευαν απόλυτα. Ο Clapton τον έβλεπε πάντα ως σοβαρό διεκδικητή. Θέλω να πω, ο τύπος είχε αυτή την απίστευτη ακεραιότητα και το πάθος και οι ζωντανές του εμφανίσεις είναι απλά απίστευτες», δήλωσε ο Gobello.

Ο Rory Gallagher γεννήθηκε στο

Ballyshannon της Ιρλανδίας το 1948. Όταν ήταν μόλις οκτώ ετών, οι γονείς του αναγνώρισαν το έμφυτο μουσικό του ταλέντο και του αγόρασαν μια κιθάρα. «Άκουσα τον Muddy Waters στο ραδιόφωνο να παίζει slide σε μια Telecaster ένα βράδυ. Η μουσική απλά ήρθε σε μένα από τον αιθέρα και άλλαξε τη ζωή μου», είπε σε συνέντευξη που συμπεριέλαβε ο Marcelo Gobello στο βιβλίο του για τον Gallagher.

Η πρώτη αξιόλογη μπάντα του Gallagher ήταν οι Taste, ένα τρίο όπως οι Cream και οι The Jimi Hendrix Experience. Κυκλοφόρησαν δύο άλμπουμ - το Taste (1969) και το On the Boards (1970). Οι Taste ήταν μια μπλουζ μπάντα που έκανε χώρο για τζαζ, φολκ και αυτοσχεδιαστικά τζαμάκια, αλλά άντεξαν μόνο τέσσερα χρόνια λόγω εσωτερικών διαφωνιών και ενός ύποπτου μάνατζερ που τσέπωσε μεγάλο μέρος των εσόδων τους. Οι αγωγές και τα άλμπουμ που κυκλοφόρησαν χωρίς τη συγκατάθεση του Rory άφησαν μακροχρόνιες πληγές. Παρά τις απαιτήσεις των οπαδών, ο κιθαρίστας αρνήθηκε ανυποχώρητα να παίξει σε συναυλίες τραγούδια των Taste για το υπόλοιπο της καριέρας του.

ΔΥΣΠΙΣΤΟΣ

Η δυσπιστία του Rory για τη μουσική βιομηχανία ξεκίνησε από εκεί, και ο αδελφός του Donald, ο πατέρας του Daniel, έγινε το μόνο άτομο που εμπιστευόταν για να χειριστεί τις επιχειρηματικές του υποθέσεις. «Δεν ήξερα ότι ο θεός μου ήταν ροκ μουσικός μέχρι που ήμουν πέντε ετών, όταν ο πατέρας μου με πήγε σε μια συναυλία του Rory στο Λονδίνο», δήλωσε ο Daniel. «Όταν ήμουν επτά ετών, ο θεός μου μου αγόρασε μια κιθάρα και μου έμαθε το πρώτο μου τραγούδι - το 'Frère Jacques'. Όταν μεγάλωσα και οι Guns N' Roses ήταν το αγαπημένο μου συγκρότημα, ο πατέρας μου μου έδειξε μερικές φωτογραφίες του Rory να παίζει με τον Slash. Ήμουν τόσο εντυπωσιασμένος». Ο Slash είναι άλλος ένας αφοσιωμένος θαυμαστής του Gallagher. «Ο Rory δεν ακουγόταν σαν κανέναν άλλον - είχε αυτόν τον μοναδικό, ανεξάρτητο ήχο και προσέγγιση. Ήταν πάντα ο ήρωάς μου», έγραψε ο κιθαρίστας των Guns N' Roses στις σημειώσεις του άλμπουμ.

Μετά την πικρή διάλυση των Taste το 1971, ο Gallagher ξεκίνησε μια σόλο καριέρα που ανέδειξε τη δεξιοτεχνία του ως ωμού και συναισθηματικού ερμηνευτή. Τα τραγούδια του δεν ήταν απλώς βιτρίνες για τις κιθαριστικές του ικανότητες, αλλά γνήσιες αντανάκλασεις των συναισθημάτων του που παρήγαγαν εξαιρετικά άλμπουμ όπως τα Deuce (1971), Tattoo (1973) και Calling Card (1976). Ωστόσο, ήταν στις ζωντανές εμφανίσεις που ο Gallagher έδειξε πραγματικά την ευφυΐα του. Ένα από τα πιο αξιοσημείωτα επιτεύγματά του είναι αναμφίβολα το μαγευτικό live άλμπουμ Irish Tour '74, όπου η συνεργασία μεταξύ του μουσικού και του κοινού ήταν

μια παράσταση από μόνη της. Φαινόταν να τρέφονται ο ένας από την ενέργεια του άλλου, πυροδοτώντας μια απτή ατμόσφαιρα που ήταν σχεδόν ορατή. Μία από τις πρώτες συναυλίες του Gallaghers στην Ισπανία

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το 1974, οι Rolling Stones προσέγγισαν τον Gallagher για να αντικαταστήσει τον Mick Taylor, αλλά ο Rory επέλεξε να χαράξει τη δική του πορεία. Οι Deep Purple τον εξέτασαν επίσης ως αντικαταστάτη του Ritchie Blackmore, αλλά απέρριψε και αυτή την πρόταση. «Θα ήθελα να μείνω ελεύθερος για λίγο, γιατί ποτέ δεν ξέρεις πότε θα σε πιάσουν», συνήθιζε να λέει. Γνώρισε και έπαιξε με πολλούς μουσικούς για να συνεχίσει να μαθαίνει και να εξελίσσεται ως οργανοπαίκτης - Muddy Waters, Jerry Lee Lewis, Béla Fleck, Dubliners και άλλοι.

Πολλοί πιστεύουν ότι ο Gallagher δεν έλαβε ποτέ την αναγνώριση που του αξίζει. Ο Marcelo Gobello προσφέρει μερικές πληροφορίες για τους λόγους. «Ποτέ δεν έγινε πραγματικά μεγάλος στην αμερικανική αγορά επειδή δεν ήθελε να κάνει συμβιβασμούς όπως ο Eric Clapton, ο οποίος, ξέρετε, αγκάλιασε την ποπ τη δεκαετία του 1980 και φόρεσε ακόμα και κοστούμι. Αλλά ο Rory, έμεινε πιστός στα όπλα του και έμεινε πιστός στις blues-rock ρίζες του. Δεν ξεπουλήθηκε. Ήταν 100% αγνός». Ο Daniel Gallagher δήλωσε: «Ο Rory απέφυγε σκόπιμα τα παρελκόμενα της φήμης. Ποτέ δεν κυκλοφόρησε singles που θα του εξασφάλιζαν μεγάλη ραδιοφωνική ακροατικότητα, ειδικά στις

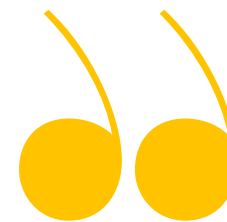
Ηνωμένες Πολιτείες. Δεν πήγαινε σε εκδηλώσεις διασημοτήτων, δεν συνεργάστηκε με μεγάλους παραγωγούς και δεν έβγαине με ηθοποιούς. Απλώς δεν έψαχνε για όλη αυτή τη δημοσιότητα - ήθελε απλώς να γίνει γνωστός για τη μουσική του».

Ο Gallagher δεν έπαιξε τον ρόλο του στερεότυπου ροκά που κάνει σκληρά πάρτι. Μετά τις συναυλίες, χαλάρωνε στο δωμάτιο του ξενοδοχείου του διαβάζοντας και βλέποντας ταινίες, ιδιαίτερα φιλμ νουάρ. Ο Rory δεν απέκτησε παιδιά ή ερωτικές συντρόφους μετά από ένα καταστροφικό σπαραγμό στα τέλη της δεκαετίας του 1960, που ενέπνευσε το συναισθηματικό τραγούδι από το πρώτο του σόλο άλμπουμ, I Fall Apart. Ο Rory έπινε μόνος του και το αλκοόλ επιβάρυνε πολύ την υγεία του. «Κατά τη διάρκεια του τελευταίου του έτους, ήταν πολύ άρρωστος, γεγονός που τον δυσκόλευε απίστευτα να εμφανιστεί στη σκηνή. Και ξέρετε, χωρίς ζωντανή μουσική, ήταν πολύ δύσκολο γι' αυτόν να συνεχίσει», δήλωσε ο Gobello.

Το καλοκαίρι του 1995, εισήχθη σε νοσοκομείο του Λονδίνου για μεταμόσχευση ήπατος, συνέπεια της κατάχρησης αλκοόλ. Η επιλογή ήταν σκληρή: να υποβληθεί στη δύσκολη διαδικασία ή να αντιμετωπίσει βέβαιο θάνατο. Κατά τραγικό τρόπο, η εγχείρηση ήταν ανεπιτυχής και ο 47χρονος Gallagher πέθανε στις 14 Ιουνίου. Σήμερα, η μνήμη του ζει με τη μορφή ενός πανύψηλου χάλκινου αγάλματος στη γενέτειρά του, το Ballyshannon, που κουνάει την ταλαιπωρημένη αλλά αγαπημένη του κιθάρα Fender φορώντας τζιν και καρό φανέλα.

CARLOS MARCOS/EL PAIS

«Άκουσα τον Muddy Waters στο ραδιόφωνο να παίζει slide σε μια Telecaster ένα βράδυ. Η μουσική απλά ήρθε σε μένα από τον αιθέρα και άλλαξε τη ζωή μου»

Ο Μάικλ Κέιν αποσύρεται...

Ο Μάικλ Κέιν επιβεβαίωσε την αποχώρησή του σε ηλικία 90 ετών, κλείνοντας μια λαμπρή καριέρα στην οποία κέρδισε δύο Όσκαρ.

Μετά τα σχόλιά του τον περασμένο μήνα ότι «κατά κάποιον τρόπο αποσύρθηκε», ο Caine το επισημοποίησε, λέγοντας στην εκπομπή Today του BBC: «Λέω συνέχεια ότι θα αποσυρθώ. Λοιπόν, τώρα αποσύρομαι». «Σκέφτηκα, είχα μια ταινία όπου έπαιξα τον πρωταγωνιστικό ρόλο και πήρα απίστευτες κριτικές... Τι θα κάνω που θα το ξεπεράσει αυτό;» Ο Κέιν δήλωσε ότι ήθελε να κλείσει την κινηματογραφική του καριέρα, η οποία διήρκεσε επτά δεκαετίες, με ένα καλό σημείωμα: «Οι μόνοι ρόλοι που ενδέχεται να πάρω τώρα είναι 90χρονοι άνδρες. Ή ίσως 85 ετών. Δεν πρόκειται να είναι πρωταγωνιστές. Δεν έχεις πρωταγωνιστές στα 90, θα έχεις νεαρά όμορφα αγόρια και κορίτσια. Οπότε σκέφτηκα ότι θα μπορούσα να φύγω με όλα αυτά». Στο παρελθόν είχε μιλήσει για τα σχέδιά του να αποσυρθεί και είχε αφήσει να εννοηθεί ότι το *The Great Escaper* θα ήταν η τελευταία του ταινία.

Δεν είναι όμως η πρώτη φορά που μια ταινία του Κέιν χαρακτηρίζεται ως η τελευταία του εμφάνιση, καθώς και οι ταινίες «*Harry Brown*» το 2009 και «*Best Sellers*» το 2021 χαρακτηρίζονται ως τέτοιες. Και αυτή η ανακοίνωση έρχεται ένα μήνα αφότου δήλωσε στον *Guardian* ότι θα υποδυθεί τον Κάρολο Δαρβίνο σε μια ταινία που πρόκειται να γυριστεί το επόμενο έτος.

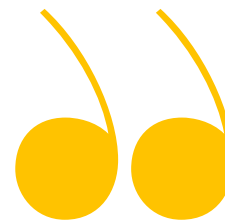
Στο *The Great Escaper*, ο Κέιν υποδύεται τον Μπέρναρντ Τζόρνταν, έναν πραγματικό βετεράνο του Βασιλικού Ναυτικού που έγινε πρωτοσέλιδο το 2014 όταν έφυγε μόνος του από το γηροκομείο του στο Χόουβ του Ανατολικού Σάσεξ για να παρευρεθεί στους εορτασμούς στη Νορμανδία για την 70ή επέτειο της D-day.

Πρωταγωνιστεί μαζί με την Γκλέντα Τζάκσον, η οποία ολοκλήρωσε τα γυρίσματα μήνες πριν από τον θάνατό της τον Ιούνιο, και τον Τζον Στάντινγκ, ο οποίος υποδύεται τον φανταστικό ρόλο ενός πρώην πιλό-

ROBERT HANASHIRO, USA TODAY

«Οι μόνοι ρόλοι που ενδέχεται να πάρω τώρα είναι 90χρονοι άνδρες. Ή ίσως 85 ετών. Δεν πρόκειται να είναι πρωταγωνιστές. Δεν έχεις πρωταγωνιστές στα 90, θα έχεις νεαρά όμορφα αγόρια και κορίτσια. Οπότε σκέφτηκα ότι θα μπορούσα να φύγω με όλα αυτά»

του της RAF με τον οποίο γίνεται φίλος στο πλοίο.

Ο Κέιν και η Τζάκσον συνεργάστηκαν για πρώτη φορά στην ταινία «*The Romantic Englishwoman*» του 1975 και ο Κέιν δήλωσε ότι ενώ τα πήγαιναν καλά, δεν συμμεριζόταν την αριστερή πολιτική της. Η Τζάκσον ήταν βουλευτής των Εργατικών για περισσότερες από δύο δεκαετίες.

«Είναι μια πολύ αριστερή πολιτικός. Και θα με συμπαθούσε, αλλά δεν θα ήθελε να συναναστρέφεται μαζί μου κοινωνικά. Επειδή ήμουν προφανώς πλούσιος και τα πάντα, και όχι φτυστός σοσιαλιστής», είπε ο Κέιν, προσθέτοντας ότι είχε ψηφίσει τον Τόνι Μπλερ.

Έχει μιλήσει και στο παρελθόν για τις πολιτικές τους διαφορές, λέγοντας στον *Guardian* τον περασμένο μήνα: «Είμαι υπέρ του να βγάζω χρήματα, επειδή προέρχομαι από πολύ φτωχό περιβάλλον».

Ο Κέιν δήλωσε στο *Today* ότι είχε απορρίψει έναν ρόλο μετά τα γυρίσματα του *The Great Escaper*: «Στην πραγματικότητα μου έστειλαν ένα σενάριο, το κοίταξα και μετά έκανα κάτι που δεν έχω ξανακάνει ποτέ. Μέτρησα πόσες σελίδες είχα, σε σύγκριση με τον αριθμό των σελίδων του σεναρίου.» Ο ρόλος που του προσφέρθηκε περιλάμβανε 15 σελίδες διαλόγου σε ένα σενάριο 99 σελίδων, είπε.

«Σκέφτηκα, νομίζω ότι αυτό μετράει ως ένας μικρός ρόλος, δεν τον κάνω. Έτσι αποσύρθηκα ... Σκέφτηκα, είμαι μπροστά εδώ, μπορεί να κάνω έναν μικρό ρόλο και να πάρω κακή κριτική ... οπότε σκέφτηκα, γιατί να μην φύγω τώρα; Έτσι έφυγα».

Ένας από τους πιο γνωστούς και αγαπητούς Βρετανούς κινηματογραφικούς αστέρες των τελευταίων 60 ετών, ο Κέιν έχει εμφανιστεί σε περισσότερες από 130 ταινίες, μεταξύ των οποίων οι *Zulu*, *Alfie*, *The Italian Job* και *Sleuth*.

Κέρδισε Όσκαρ δεύτερου ανδρικού ρόλου για τις ερμηνείες του στις ταινίες *Hannah and Her Sisters* και *The Cider House Rules*, ενώ πιο πρόσφατα συνεργάστηκε με τον σκηνοθέτη Κρίστοφερ Νόλαν.